

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת הבכירה הדסה אסיף

תובעת
חיה רוטנברג
ע"י בכ"עוה"ד ארז שניאורסון

נגד

נתבעת
מנורה מבטחים לביטוח בע"מ
ע"י בכ' עוה"ד אלירן קצב

1

פסק דין

רקע וטענות הצדדים:

1. בפני תביעה לפיצוי בגין נזקים שנגרמו בביתה של התובעת במהלך חודש ינואר 2020.
2. מדובר בבית חד-משפחתי בעל 4 קומות בהרצליה. בזמנים הרלוונטיים לתובענה התובעת ביטחה את הבית אצל הנתבעת בפוליסה המעניקה, בין היתר, כיסוי בגין נזקי מים.
3. על פי הנטען בתביעה, במהלך חודש ינואר 2020 הבחינה התובעת בסימני רטיבות ו"כיסוי מים" במקומות שונים בבית. לטענתה, המים הסבו נזקים לביתה ואף חלחלו לארון החשמל וגרמו להפסקות חשמל בביתה.
4. ביום 9.1.20 התובעת הודיעה לנתבעת על האירוע. הנתבעת שלחה שמאי מטעמה, את מר ויקטור מגדיש. מר מגדיש קבע כי נזקי הרטיבות בבית נוצרו מחלחול מי גשמים, שמקורם באיטומים לקויים, והמליץ לתובעת לבצע בדיקה שתאתר את מקור הרטיבות.
5. משכך, פנתה התובעת לחברת האיתור "אינפרטק" אשר שלחה מאתר לביתה. לאחר בדיקה שערך המאתר ביום 14.2.20 הוא קבע שהנזילה היא בצינור המים החמים בחדר הרחצה הראשי, ויש רטיבות כלואה ברצפה ועליה קפילארית בקירות מעל הפאנלים. דו"ח אינפרטק צורף כנספח ב' לכתב התביעה.

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 בעקבות ממצאי אינפרטק הזמינה התובעת בעל מקצוע שניסה לתקן את הנזילה שעליה הצביע
2 המאתר, אך למרות פעולותיו, מוקד הנזילה לא אותר.
3
4 התובעת הזמינה מאתר נוסף, את מר שלומי קלדרון, שבביקורו מיום 17.2.20 מצא רטיבות
5 וטפטוף במספר מוקדים בבית, שמקורם על פי מימצאיו בנזילה מצנרת נחושת המים החמים
6 שבקומה העליונה, אשר חלחלה לקומה תחתיה. דו"ח המאתר קלדרון צורף **כנספח ג'** לכתב
7 התביעה.
8
9 בעקבות הממצאים האלה, התובעת הזמינה את מכון התקנים לבצע בדיקת רטיבות למצעים
10 שמתחת לריצוף. בבדיקה, שנערכה ביום 24.5.20, נמצא שרמת הרטיבות, בארבעת המוקדים
11 שנבדקו בבית, אינה עומדת בדרישות התקן, משום שנמצאו אחוזי לחות כדלקמן:

מקום הקידוח	סוג מצע	אחוז תכולת הרטיבות
מפלס 3 – כניסה : מבואת מדרגות	סומסום	12.12%
מפלס 5 – קומת חדרים : מבואת קומה צד צפון	סומסום	9.61%
מפלס 5 – קומת חדרים : מבואת קומה צד דרום	חול	9.46%
מפלס 5 – קומת חדרים : חדר צפון מזרח	סומסום	4.23%

- 13
14 התובעת פנתה אל מר אלעד רוזנברג מחברת מלטינסקי ניהול בניה ופיקוח בע"מ, והוא תיקן
15 את הנזילה שאיתר קלדרון.
16
17 ביום 13.5.20 מר רוזנברג גם מסר לתובעת הצעת עבודה וכן כתב כמויות לתיקון הנזקים שמצא
18 בבית (נ/7). בהצעה זו נכללו עבודות להחלפת הריצוף בשטח של 110 מ"ר, בעיקר בקומת
19 הכניסה ובחלק מקומת החדרים (עמ' 3 ש' 27). לצורך תיקון הנזקים דרש רוזנברג סכום של
20 650,111 ₪ כולל מע"מ.
21
22 כתב הכמויות והצעת העבודה שערך רוזנברג הועברו לידי הנתבעת, אך הנתבעת סירבה לשלם
23 את הסכום הנקוב בהם. הנתבעת הזמינה את המהנדס יקי נחמן וכן את השמאי ויקטור
24 מגידש, שבחוות דעתו מיום 24.7.20 העריך את עלות תיקון הנזקים בביתה של התובעת בסכום
25 של 232,999 ₪ בערכי כינון ובסכום של 123,318 ₪ בערכי שיפוי.
26
27 ביום 2.9.20 העבירה הנתבעת לידי התובעת תשלום בסך 113,383 ₪ בגין הסכום שלטענתה
28 משקף ערכי שיפוי (123,318 ₪ בניכוי השתתפות עצמית בסך 9,935 ₪). לטענת הנתבעת היא

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 20953-04-21 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 גם הודיעה לתובעת שכנגד קבלות היא תהיה זכאית גם לסכום הכינון שנקבע. בסיכומיה מודה
2 התובעת שיחד עם התשלום בסך של 113,383 ₪ היא קיבלה גם את חוות הדעת של מגידש ובה
3 גם ערכי הכינון, שמשמעם שכנגד תיקון בפועל היא תהיה זכאית להשלמה של הפיצוי לסכום
4 הכינון – 232,999 ש"ח.
- 5
- 6 13. מאחר שהסכום שקיבלה התובעת מהנתבעת היה נמוך בהרבה מהסכום שדרש רוטנברג עבור
7 התיקון, ומאחר שהתובעת סירבה להשלים עם הסכומים שקבעה הנתבעת, הזמינה התובעת
8 מומחה מטעמה, את המהנדס מיקי קרבצ'יק. מר קרבצ'יק ביקר בבית ביום 3.11.20 ובחוות
9 הדעת שערך הוא העריך את עלות תיקון הנזקים בסך של 882,883 ₪. בין היתר קבע מר
10 קרבצ'יק בחוות דעתו שיש לפרק את הריצוף ולפנות את מצעי החול והסומסום בכל חלקי
11 הבית כולל במדרגות. (חוות דעתו צורפה כנספח ז' לכתב התביעה).
- 12
- 13 14. לאחר שהנתבעת סירבה לשלם לתובעת את הסכום שקבע מר קרבצ'יק, הגישה התובעת את
14 התביעה שבפניי.
- 15
- 16 15. לכתב ההגנה צירפה הנתבעת שתי חוות דעת ממשרדו של המהנדס יקי נחמן: חוות דעת מיום
17 26.7.20 וחוות דעת נוספת, מיום 26.5.21 שבה יש התייחסות לחוות דעתו של מהנדס התובעת
18 מר קרבצ'יק. בחוות הדעת השניה נקבע כי: **"תביעת המבוטחת משקפת שיפוץ מאסיבי ורחב
19 ידיים המהווה שיפור ושדרוג של המצב הקודם וזאת ללא קשר לאירוע הצנרת הנדון."** (סע'
20 9.1 לחוות הדעת מיום 26.5.21). כמו כן צירפה הנתבעת את חוות דעתו של השמאי מטעמה,
21 מר ויקטור מגידש.
- 22
- 23 16. ביום 23.6.21, כחודשיים לאחר שהוגשה התובענה, הגישו הצדדים הסדר דיוני ובו ביקשו
24 למנות את המהנדס רפי גיל כמומחה מטעם בית המשפט (להלן: **"מומחה בית המשפט"**).
- 25
- 26 17. מומחה בית המשפט ביקר בביתה של התובעת פעמיים: ביום 26.10.21 וביום 18.1.22. בסופו
27 של דבר הוא קבע בחוות דעתו מיום 8.2.22, כי אירוע הנזילה נגרם מפיצוץ בצנרת הנחושת
28 שהתרחש בקומה העליונה וגרם לחדירת מים לקומה העליונה ולשאר הקומות במבנה. עוד הוא
29 קבע, כי עלות תיקון הנזקים היא בסך של 360,100 ₪ בתוספת מע"מ. הוא גם קבע, כי העלויות
30 הללו אינן כוללות עלויות של תיקונים שהתובעת כבר ביצעה בעצמה ואשר אותם יש לשלם לה
31 בכפוף להצגת קבלות. הוא גם קבע שיש להוסיף לכל העלויות פיקוח הנדסי בשיעור 10%, וכן
32 לשלם לתובעת עלויות דיור חלופי למשך חודשיים וחצי, בהתבסס על נתונים שיציג מתווך
33 מקומי לבית בגודל זהה.
- 34

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

18. שני הצדדים חלקו על מסקנותיו של מומחה בית המשפט וביקשו לחקור אותו על חוות דעתו. לכן, מומחה בית המשפט נחקר ביום 28.9.22. מאחר שגם לאחר חקירתו לא הגיעו הצדדים להסכמות נשמעו ביום 18.12.23 עדי הצדדים. מטעם התובעת העידו אלעד רוזנברג (להלן: "אלעד"), ובנה של תובעת, דניאל רוטנברג (להלן: "דניאל"), ומטעם הנתבעת העידו הגב' טל אייכנר, מסלקת תביעות, (להלן: "טל") והשמאי מר ויקטור מגידש (להלן: "ויקטור") וההנדסאי אדם פלאח ממשרדו של המהנדס יקי נחמן.

7

19. לאחר שמיעת הראיות הצדדים הגישו סיכומים בכתב ואלה מונחים כעת בפני.

9

10

11

דיון והכרעה:

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

20. לאחר שמיעת הראיות מסתבר, שאין מחלוקת על כך שארעה נזילה בביתה של התובעת כמתואר בכתב התביעה. אין גם מחלוקת על כך שבזמנים הרלוונטיים לתביעה הייתה לתובעת פוליסה תקפה לכיסוי נזקי מים בבית.

21. המחלוקת בין הצדדים היא בשאלת גובה הפיצוי המגיע לתובעת, ובנושא זה המחלוקת העיקרית היא בשאלה לאיזה דרגת ייבוש צריך התיקון להביא את מצעי הריצוף של הבית: האם לשיעור הרטיבות שלטענת התובעת היה קיים במצעים בפועל לפני הנזילה, או שמא די בכך ששיעור הרטיבות יגיע לרמה שתעמוד בתקן שקבע מכון התקנים, בתקן 1555 חלק 3 תת סעיף 4.2.1.2 (להלן- "התקן"). תקן זה עוסק בתכולת הרטיבות במצע, וקובע כי במצע שומשום תיתכן רמת רטיבות של עד 3% ובמצע של חול תיתכן רמת רטיבות של עד 6%.

22. הכרעה במחלוקת זו משליכה על עלויות התיקון, בין היתר משום שיש לה השלכות על השטח שאותו יש לרצף מחדש.

לאיזו דרגת ייבוש יש להביא את המצעים שתחת הריצוף

23. בדיני ביטוח, כמו גם בדיני הנזיקין והחוזים, חל עיקרון "השבת המצב לקדמותו". מכוח עיקרון זה, על המבטחת לשפות את המבוטח בגין הנזק הממשי שנגרם לו, באופן ששייב את מצבו למצב כפי שהיה לפני האירוע הביטוחי. המבטחת אינה חייבת להיטיב את מצבו של המבוטח יותר מכפי שהיה טרם קרות האירוע הביטוחי.

24. חובת המבטחת להשיב את המצב לקדמותו מעוגנת הן בחוק והן בתקנות. סעיף 56(ג) לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981 קובע:

"תגמולי הביטוח יחושבו באופן שיביאו את המוטב ככל האפשר למצב שהיה נמצא בו אילולא קרה מקרה הביטוח." (ההדגשות אינן במקור – ה.א.).

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1
2 25. תקנה 3א(ב) לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן),
3 תשמ"ו-1986 (להלן: "התוספת") קובעת:

4 "תגמולי הביטוח יחושבו באופן שיביא את המבוטח, ככל האפשר, למצב שהיה נמצא
5 בו אלמלא קרה מקרה הביטוח." (ההדגשות אינן במקור – ה.א.).

6
7 26. תקנה 9 לתוספת קובעת שלוש דרכים לפצות את המבוטח בקרות מקרה הביטוח, ואלה הן:
8 "המבטח יוכל, לפי שיקול דעתו, לבחור באחת או יותר מדרכי הפיצוי האלה:

9 א. תשלום ערך האבדן או הנזק במזומן;
10 ב. תיקון הדירה או התכולה שאבדו או נזוקו והבאתם למצב הדומה
11 למצבם ערב קרות האבדן או הנזק;
12 ג. החלפת התכולה או חלקים ממנה או החלפת חלקים בדירה בפריטים מאותו סוג
13 ואיכות של אלו שאבדו או נזוקו, ולגבי תכשיטים, בכפוף להסכמת המבוטח
14 ובתנאי שניתן לזהותם או להחליפם בתכשיטים זהים." (ההדגשות אינן במקור
15 – ה.א.).

16
17 27. בפסיקה הוגדר עקרון השבת המצב לקדמותו באופן הבא:

18 "החזרת המצב לקדמותו הינו עקרון על החל לא רק בדיני החוזים אלא גם בדיני
19 הנזיקין. הכלל היסודי של שומת הנזק אשר הותווה בפסיקה הוא להשיב לקדמותו
20 את מצבו של הצד שזכותו הופרה, קרי, לפצותו בכסף באופן בו יהא מצבו על אף
21 ההפרה כאילו לא הופר החוזה (ראו ע"א 1/62 כרמי, עו"ד נ' שעשוע, פ"ד טז(2)
22 1190(1962)). על הנפגע להוכיח את הנתונים העובדתיים ששימשו בסיס לחישוב
23 גובה הפיצויים. לא די לו לנפגע, כי יוכיח, שבשל הפרת החוזה נגרם לו נזק אלא עליו
24 גם להוכיח מהו הסכום שהוציא כדי להסיר את הנזק. בהקשר הנדון, אין נפקא מינה
25 אם מדובר בפיצוי על בסיס חוזי או פיצוי על בסיס נזיקי. לשון אחר; הוכחת הנזק
26 היא תנאי הכרחי אך לא מספיק לקביעת הפיצוי." (הדגש שלי, ה.א.).

27 ע"א 9656/05 נפתלי שוורץ נ' רמנוף חברה לסחר וציוד בניה בע"מ (נבו 27.07.2008),
28 פסקה 15 לפסק הדין.

29
30 28. לטענת התובעת, על מנת להשיב את המצב בביתה לקדמותו, היא זכאית לקבל פיצוי שיחושב
31 על פי העלויות הנדרשות להשבת רמת הרטיבות במצעים, לזו שהייתה בהם בפועל קודם
32 לנזילה, ולטענתה זו הייתה נמוכה מהתקן. התובעת מבקשת לאמץ בעניין זה את קביעותיו של
33 מומחה בית המשפט, שקבע כי מאחר שהבית של התובעת הוא בית ישן, אין להחיל עליו את

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 רמת הרטיבות שנקבעה בתקן, משום שהתקן מתייחס לרמת הרטיבות המותרת בדירות חדשות
2 שבנייתן הסתיימה זה עתה, ואילו בית התובעת הוא בית ישן.
3
- 4 .29. הנתבעת, לעומת זאת, טוענת שהשבת המצב לקדמותו משמעו שאם כתוצאה מהנזילה הייתה
5 דרגת הרטיבות במצעי הריצוף גבוהה מזו המותרת בתקן, די בכך שתובא אל דרגת הרטיבות
6 המותרת על פי התקן.
7
- 8 .30. תקן מכון התקנים, שכותרתו "מערכת פסיפס ואריחי קרמיקה לריצוף ולחיפוי בבניינים: ריצוף"
9 - ת"י 1555/3 מאפריל 2015, סעיף 4.2.1.2, קובע:
- 10 **"תכולת הרטיבות של התשתית אחרי סיום הנחת האריחים לא תהיה גדולה מ- 6%**
11 **כשהתשתית עשויה חול, ולא תהיה גדולה מ- 3% כשהתשתית עשויה אגראטים**
12 **המכונים "סומסום". (שוב, להלן: "התקן")."**
13
- 14 .31. מומחה בית המשפט קבע שבחלוף השנים מאז בנייתו של בית, רמת הרטיבות, לפחות בחדרים
15 היבשים שלו, הולכת ופוחתת. לכן, לדעתו, לפני אירוע הנזילה הייתה רמת הרטיבות במצעים
16 נמוכה מהערכים המותרים על פי התקן. לפי חישוביו, לפני הנזילה שיעור הרטיבות במצעים היה
17 0.42% בלבד.
18
- 19 .32. על בסיס המסקנה זו הגיע מומחה בית המשפט למסקנה שלא ניתן לייבש את המצעים לרמה
20 נמוכה זו ויש להחליפם. לכן הוא קבע שעל מנת להשיב את מצבה של התובעת לזה שהיה לפני
21 הנזילה יש להחליף את כל הריצוף (והפרקט שעליו) במבואה העליונה, בקומת הכניסה ובקומת
22 המרתף, וכן יש להחליף את האריחים מהם עשויות המדרגות. בסה"כ קבע שיש להחליף את
23 הריצוף בשטח של 263.8 מ"ר (עמ' 20 לחוות הדעת).
24
- 25 .33. הנתבעת מתנגדת. בין היתר היא טוענת שיש לפסול את חוות דעתו של מומחה בית המשפט.
26 לטענתה, המומחה התבקש בכתב המינוי לחוות דעתו ביחס למחלוקות שעולות מכתבי הטענות
27 ואילו בפועל הוא יצר מחלוקת חדשה שלא הייתה קיימת כלל בין הצדדים. זאת, באשר להיקף
28 עקרון השבת המצב לקדמותו, בכלל, ושאלת תחולתו של התקן על דירות ישנות, בפרט. בנוסף
29 יש בפי הנתבעת טענות אודות יחסיו של מומחה בית המשפט עם מר נחמן, המומחה שמונה על
30 ידי הנתבעת, שטוענת שהשניים מסוכסכים על רקע אישי ומקצועי וכי מאחר שמומחה בית
31 המשפט הסתיר זאת, הדבר מחייב את פסילת חוות דעתו.
32

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1 34. לטענת הנתבעת, יש לדחות את הטענה כאילו יש לבחון את הרטיבות במצעים בערכים שונים
2 מאלה שבתקן. לטענתה, התובעת עצמה הסתמכה בכתב התביעה (סע' 19) על תוצאות בדיקת
3 הרטיבות שביצע מכון התקנים בביתה ביום 24.5.20, בדיקה שבוצעה בהתאם לתקן האמור.
4 לטענתה, מלכתחילה שני הצדדים לא היו חלוקים על תחולתו של התקן וזו הייתה צריכה להיות
5 הנחת המוצא והבסיס לחוות דעתו של מומחה בית המשפט והוא לא רשאי היה לסטות ממנה.
6 לכן, מבקשת הנתבעת שבית המשפט יתעלם מחוות דעת המומחה בכלל, ומקביעותיו של
7 המומחה אודות תחולת התקן, בפרט.

8
9 35. הלכה פסוקה היא, כי מומחה בית המשפט משמש כידו הארוכה של בית המשפט וככזה יש לייחס
10 לחוות דעתו ולממצאיה משקל רב. נקבע, כי בית המשפט לא יסטה ממסקנות חוות דעתו של
11 מומחה שמינה, אלא בהינתן נימוקים כבדי משקל. יחד עם זאת, לעולם הסמכות האחרונה
12 להכריע תהא מסורה לשופט היושב בדין.

13 "משממנה בית המשפט מומחה על מנת שחוות דעתו תספק לבית המשפט נתונים
14 מקצועיים לצורך הכרעה בדיון, סביר להניח שבית המשפט יאמץ ממצאיו של המומחה
15 אלא אם כן נראית סיבה בולטת לעין שלא לעשות זאת. אכן עד מומחה כמוהו ככל עד
16 - שקילת אמינותו מסורה לבית המשפט ואין בעובדת היותו מומחה כדי להגביל שקול
17 דעתו של בית המשפט. אך כאמור לא ייטה בית המשפט לסטות מחוות דעתו של
18 המומחה בהעדר נימוקים כבדי משקל שיניעוהו לעשות כן".

19 ע"א 293/88 חברת יצחק ניימן להשכרה בע"מ נ' מונטי רבי (נבר 31.12.1988), פסקה 4
20 לפסק הדין;

21 וכן ראו ע"א 3056/99 רועי שטרן נ' המרכז הרפואי על שם חיים שיבא, נו(2) 936, 949
22 (2002), פסקה 11 לפסק הדין.

23
24 36. עוד נקבע:

25 "יחד עם זאת, הגם שככלל, מטבע הדברים, יינתן במסגרת הבחינה השיפוטית משקל
26 רב ביותר לעמדתם של מומחים מקצועיים, הרי ההכרעה השיפוטית מתחת ידו של
27 השופט היא יוצאת, לא מתחת ידו של המומחה המקצועי. כבכל תחום בו מתבקשת
28 קבלת חוות דעת מומחה, אין בית המשפט משמש "חותמת גומי" לעמדת המומחה
29 המקצועי, אין הוא רואה בה עובדה מוגמרת אלא המלצה אשר ככלל יש ליתן לה משקל
30 רב ביותר, אך לא מכריע. האחרייות בקבלת ההכרעה מוטלת אפוא כולה על כתפי בית
31 המשפט ואין הוא חולק בנטל האחרייות עם כל מומחה או מומחים מקצועיים, יהיו אלה
32 רבים ככל שיהיו. לפיכך, משהונחה בפני בית המשפט חוות דעת מומחה, וגם אם תהא
33 זו נחרצת, ברורה וחד משמעית, אין בית המשפט פטור מהפעלת שיקול דעת שיפוטני
34 עצמאי בגיבוש הכרעתו. אכן, בתחום רגיש, עדין ומורכב זה נדרש בית המשפט לגבש

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 הכרעה עצמאית, תוך שהוא נעזר בחוות דעת הגורמים המקצועיים שמונו על ידי בית
2 המשפט, בראיות נוספות אשר הובאו בפניו ואשר את המשקל שיש ליתן להן הוא בוחן,
3 באמות המידה שהתווה המחוקק, בפסיקת בתי המשפט, ואולי יותר מכל - תוך שהוא
4 מדריך עצמו בניסיון החיים, בשכל ישר, ברגישות ובהבנה למצבו המורכב של כל אחד
5 מן המעורבים בעניינים אלה. סיכומה של נקודה זו, האחריות הכבדה המוטלת על
6 כתפי בית המשפט מחייבת אותו לבחון את חוות הדעת לגופה, ואין הוא מסיים מלאכתו
7 בעיון בחוות הדעת ובקבלת המלצת המומחים (וראו דברי השופט (כתארו אז) חשין
8 בע"א 3798/94 הנ"ל, בעמ' 156, הגם ששם נאמרו הדברים בהתייחס להליכי אימוץ)."
9 בע"מ 27/06 פלוני נ' פלוני (נבו) 01.05.2006, פסקה 15 לפסק הדין.
- 10
- 11 37. במקרה שבפני, השאלה אם לצורך השבת המצב לקדמותו די בהבאת רמת הרטיבות לזו
12 שמותרת על פי התקן, היא שאלה שעל בית המשפט, ולא על המומחה להשיב לה. מדובר לא
13 רק בשאלה עובדתית, אלא גם, ובעיקר, בשאלה משפטית, שההכרעה בה מסורה לבית המשפט,
14 ולא למומחה. כפי שיבואר להלן, ובניגוד לעמדת מומחה בית המשפט, אני סבורה שדי בהבאת
15 רמת הרטיבות לזו המותרת על פי התקן.
- 16
- 17 38. אשר לטענה שהעלתה הנתבעת, לפסילת חוות דעת המומחה בשל היותו מצוי בסכסוך אישי
18 ומקצועי עם משרד המומחה מטעם הנתבעת - אני דוחה טענה זו. משעה שהצדדים הסכימו,
19 בהסדר דיוני מיום 23.6.21, על מינויו של המהנדס רפי גיל כמומחה בית המשפט, לא יכולה
20 הנתבעת להישמע בטענה זו. את הבירורים אודות המומחה ואודות מניעות אפשרית היה עליה
21 לעשות מבעוד מועד ולא להמתין עימם עד לאחר שנתן את חוות דעתו.
- 22
- 23 39. למעלה מן הצורך אציין גם שמי שנתן את חוות הדעת מטעם הנתבעת היה מר אדם פלאח
24 שהוא אמנם ממשרדו של יקי נחמן אך לא מדובר במר יקי נחמן בעצמו. מומחה בית המשפט
25 העיד, כי במסגרת תובענה זו יקי נחמן כלל לא נפגש עמו, לא השתתף בפגישות שנערכו ולא נתן
26 את חוות הדעת בתיק (פרוטוקול, עמ' 36 ש' 21-20).
- 27
- 28 40. אשר לשאלה בענייניו של התקן:
29 בית המשפט העליון דן בשאלה מהו "תקן" וקבע:
30 "תקן אינו אלא סף איכות של מוצר או של שיטת ביצוע, והסמכות לקבוע קביעה
31 מקצועית נתונה לגורם המקצועי - הוא מכון התקנים. קביעת תקן תסייע לצרכן לזהות
32 את המוצרים העומדים ברמת האיכות של התקן ולהבחין ממוצרים אחרים..."
33

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 41. ובהמשך פסק הדין נקבע:
- 2 "תקן ישראלי שמור לבעליו לטובתו: תו התקן מעיד על איכות המצרף. אך תקן כזה
- 3 אינו מחייב: גם לאחר שנקבע תקן ישראלי למצרף מסוים, עדיין מותר לייצר ולשווק
- 4 מצרף זה אף אם אינו עומד בתקן" (לשון השופט זמיר בבג"צ 7023/93, פסקה 2 לפסק
- 5 הדין). אולם הכרזתו של תקן ישראלי כתקן רשמי מקנה להוראותיו תוקף מחייב.
- 6 ההכרזה הופכת את התקן לחלק מן הדין. בכך היא משנה את הזכויות והחובות של בני
- 7 החברה, ולפיכך הינה בת-פועל תחיקתי (ראה ע"פ 213/56 היועץ המשפטי נ' י'
- 8 אלכסנדרוביץ ואח'... אכן, לקביעת התקן אין נפקות נורמטיבית. קביעתו של תקן,
- 9 כשלעצמה, אינה מונעת ייצור או שיווק של מוצרים, או שימוש בתהליך עבודה, שאינם
- 10 עומדים בדרישות התקן שנקבע."
- 11 בג"צ 1934/95 תה ויסוצקי בע"מ נ' שר הבריאות, פ"ד מט(5) 625, 637-636.
- 12
- 13 42. במקרה שבפני, המומחה אישר שבדיקה של רמת רטיבות במצעי ריצוף נעשית ביחס לשיעור
- 14 שנקבע בתקן ושזו היא לא רק הפרקטיקה המקובלת, אלא שהוא עצמו נהג בעבר על פיה.
- 15
- 16 43. עדות המומחה, כשנשאל מדוע החליט בשלב כלשהו לסטות מפרקטיקה זו ולקבוע בחוות דעתו
- 17 שלא די בהשבת רמת הרטיבות אל זו המותרת על פי התקן, הייתה מתפתלת ומליאת סתירות,
- 18 ואני מתקשה לקבל את הסבריו. תחילה, המומחה טען שהוא אינו חולק על קביעות התקן
- 19 (פרוטוקול מיום 28.9.22, עמ' 19 ש' 32). אחר כך טען שמאחר שהתקן מתייחס לדירה חדשה,
- 20 ואילו דירת התובעת אינה חדשה, הוא ביצע התאמות חשבונאיות והנדסיות לנתונים
- 21 המספריים שהתקבלו בבדיקת הרטיבות, על מנת להתאימם ליום קרות הנזק (שם, עמ' 20 ש' 5-8).
- 22 בהמשך הודה כי בפועל עובדים על פי התקן, שכן בבדיקות הרטיבות מבוצעות דגימות
- 23 במספר איזורים בבית בהתאם להוראות התקן, שהוא שמהווה את שיטת הביצוע.
- 24
- 25 44. במהלך חקירתו הנגדית עומת מומחה בית המשפט עם העובדה, שבחוות הדעת קודמות, שנתן
- 26 כמומחה בית המשפט בשנת 2019 (הוגשו וסומנו 1/ו- 2/ו), הוא עצמו קבע שהתקן חל גם
- 27 בדירות ישנות. הוא השיב:
- 28 "התשובה לשאלה היא שבעבר לא הייתי ער אולי לנושא של הקביעה בחוק שצריך
- 29 להחזיר את המצב לקדמותו ולא לאזור של התקן. הרבה מאוד מומחים היו בזמנו
- 30 מחזירים את המצב המינימלי לתקן באופן קביעה, את יכולה לראות את זה בהרבה
- 31 מאוד פסקי דין. אני לפני לא זוכר כמה זמן הגעתי למסקנה אחרי שהבנתי את החוק
- 32 בנושא של ביטוח שזה לא זה, שבעצם צריך להחזיר את המצב הקיים, להחזיר למצב

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 הקיים. המצב הקיים אני צריך לדעת איך למצוא אותו בדירה ואני מוצא אותו בדירה
2 במקומות שלא הגיעה אליו הרטיבות ואז אני דוגם שם את הרטיבות ע"י."
3
4 45. המשך מומחה בית המשפט והעיד בעניין זה: "בזמנו הייתה סברה שזה חל בדירות, אני
5 התפכחתי מהדבר הזה והגעתי למסקנה שזה לא נכון." (עמ' 26 ש' 30-33). ובהמשך חקירתו,
6 משנשאל האם הסטייה מהתקן היא פרקטיקה מקובלת בקרב מומחים נוספים, השיב: "אצלי
7 הפכה לפרקטיקה כן... אני בתור מהנדס אומר שזה הפך לפרקטיקה אצלי ואתה מכיר את
8 זה מחוות דעת אחרות שלי, אתה מכיר את זה." (עמ' 30 ש' 29-33).
9
10 46. משנשאל מתי הוא החליט שההתייחסות לתקן היא רק כשמדובר בדירות חדשות הוא השיב:
11 "אני חושב בשנתיים, בשנה או שנתיים האחרונות לפי דעתי. אבל היא הנדסית זאת אומרת
12 צריך לבחון אותה הנדסית." משנשאל, למה כוונתו באומרו דירה חדשה לצורך תחולת התקן,
13 הוא השיב שהתקן חל על דירה בשנת הבדק ובשנה לאחריה, קרי: בשנתיים הראשונות, אך
14 לאחר מכן התקן אינו חל (עמ' 27 ש' 14-20).
15
16 47. עם כל הכבוד, אין בידי לקבל מסקנה זו של המומחה. מטרת התקן היא לקבוע מהי רמת
17 רטיבות תקינה. לכן, אם הרטיבות אינה חורגת מהתקן, משמע שהיא תקינה ואין צורך בתיקון.
18
19 48. לא בכדי גם התובעת עצמה הביאה בכתב התביעה את ממצאי בדיקת הרטיבות, שאותה ביצע
20 מכון התקנים לפי הפרמטרים שקבועים בתקן (סעי' 19 לתביעה). גם מסקנות מומחה התובעת,
21 ובדיקות הרטיבות שבצעו מכון התקנים וחברת אינפרטק התבססו כולם על הוראות התקן,
22 וכך גם הבדיקה של חברת מדיטסט שנעשתה לפי דרישת מומחה בית המשפט (ר' מכתבה של
23 מדיטסט מיום 27.10.21 הממוענת למומחה בית המשפט – נספח ז' לראיות התובעת).
24
25 49. למסקנה זו, לפיה די בהשבת רמת הרטיבות אל זו שמוותרת על פי התקן, הגיעו בתי המשפט
26 גם במקרים נוספים. כך למשל קבעה כב' השופטת שרה דותן:
27 "המחלוקת העיקרית בין הצדדים מתייחסת לשאלה האם היה מקום לחייב המשיבה
28 בהחלפת הריצוף בכל הדירה למרות שעל פי חוות דעת השמאי מטעם המשיבה רטיבות
29 בחול שאינה עולה על 6% הינה רטיבות תקינה. כב' השופטת קלוגמן בחנה באופן
30 יסודי את טענות הצדדים והראיות שהוצגו על ידם והשוותה בין חוות הדעת שהונחו
31 לפניו בהתחשב בכל הנסיבות הרלבנטיות. סבורה אני כי לא נפלה כל טעות
32 במסקנותיה העובדתיות והמשפטיות. אשר להוראת התקן הישראלי, אכן מדובר בדיון
33 המתפרסם ברשומות ועיון באתר מכון התקנים המתייחס לענייננו מעלה כי התקן
34 המתאים הוא התקן הישראלי החדש ת"י 1555 חלק 3 תת סעיף 4.2.1.2 אשר מחליף

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 תקן ישראלי ישן ת"י 1628 תת סעיף 2.2.2 לתכולת הרטיבות של החול במצע אין
2 הבדלים בין התקנים הישן והחדש בדרישת התקן לתכולת הרטיבות ובאופן המדידה
3 של הרטיבות, ושניהם קובעים כי הרטיבות לא תהיה גדולה מ-6% משקלי בבדיקה
4 במעבדה ביבוס בטמפרטורה גבוהה מ-105 מעלות צלסיוס. עוד צויין שם כי התקן
5 מיועד לריצוף טרצו וקרמיקה ואינו מתאים לאבן טבעית. אין בתקן התייחסות למועד
6 הבדיקה לאחר סיום הריצוף. מכאן שלא נפלה כל טעות בהסתמכות בית משפט קמא
7 על התקן כפי שהוצג לפניו על ידי השמאי מטעם המשיבה, ולפיכך, בדין נקבע שלא
8 היה מקום להורות על החלפת הריצוף בכל הדירה."
9 ע"א (מחוזי ת"א) 18-12-2670 רונן יואל נ' הכשרה היישוב חברה לביטוח (נבו 26.04.2020).
10 (ההדגשות אינן במקור- ה.א.).
11 והשוו גם : ת.א. (ת"א) 14-09-32530 רונן יואל נ' הכשרה חברה לביטוח בע"מ [פורסם בנבו,
12 16.10.18], פסקאות 90-91 לפסק הדין; ת.א. (י-ם) 06/14924 נתן דניאל נ' הכשרת היישוב –
13 חברה לביטוח בע"מ (פורסם בנבו, 24.2.08), פסקאות 1(ג), 5(ג)-(ד).
14
15 50. למסקנה דומה הגיע גם כב' השופט נצר סמארה, במקרה שבא בפניו ואשר בו נתעוררה מחלוקת
16 דומה לזו שבפני. בפניו התגלעה מחלוקת בין עמדת מומחה בית המשפט, שטען שם כי התקן
17 חל בדירות ישנות, לבין עמדת מנכ"ל חברת אינפרטק, שטען כי התקן אינו חל בדירות ישנות.
18 כב' השופט סמארה קבע:
19 "גם בנוגע לטענה לעניין תאימות התקינה הישראלית, כאשר התובעים טוענים כי
20 התקינה הישראלית שצוינה בחוות דעתו של המומחה מטעם בית המשפט מתאימה
21 לדירה חדשה ולא לדירה ישנה, כמו דירת הנתבעת, אני מעדיף את קביעתו של
22 המומחה מטעם בית המשפט אשר בחקירתו הנגדית הסביר כי תקינה זו מתייחסת
23 למצע חול באשר הוא ללא קשר לגיל המבנה (עמ' 12, שורות 8-10 לפרוטוקול), על פני
24 גרסתו של מנכ"ל חברת אינפרטק שהעיד כי התקינה אינה רלוונטית בבית ישן (עמ'
25 21, שורות 19-20 לפרוטוקול)".
26 ת"א (שלום ת"א) 14-01-38769 יוסף פסח רוטשניק נ' מינה פולנסקי-רינצקי (נבו
27 04.01.2017), פסקאות 38-39 לפסק הדין) (ההדגשות אינן במקור – ה.א.).
28
29 51. כאמור, עצם קיומו של תקן בדבר רמת הרטיבות במצעים משמעו שאם רמת הרטיבות עומדת
30 בתקן, הרי שהיא תקינה. ממילא מתחייבת המסקנה שאם הרטיבות עומדת בתקן, אין צורך
31 בתיקון.
32
33 52. אוסיף, שקביעה, לפיה לא די בהשבת רמת הרטיבות לזו העומדת בתקן, אלא שיש להשיבה
34 לרמה שהייתה בפועל לפני הנזילה, מעוררת קושי נוסף. מטבע הדברים, לרוב נעשות בדיקות

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 הרטיבות רק לאחר שמתגלה נזילה, ולכן ברוב המקרים, אם לא בכולם, לא ניתן לדעת בוודאות
2 מה הייתה רמת הרטיבות בבית לפני הנזילה. ניתן רק לנסות ולשער, על בסיס כל מיני השערות,
3 הנחות וחשובים, מה היא הייתה לפני הנזילה. לא בכדי התקשה מומחה בית המשפט לחשב
4 מה הייתה רמת הרטיבות לפני הנזילה, ודי לעיין בתשובותיו בנושא זה.
5
- 6 53. יוצא, שבעוד שלשאלה מה הייתה רמת הרטיבות לפני הנזילה אין תשובה ודאית, התקן נותן
7 בידינו נתון קבוע וודאי באשר למצב התקין. גם מהטעם זה יש להעדיף קביעה, לפיה די בהשבת
8 רמת הרטיבות לזו שבתקן, שכן קביעה כזו יוצרת וודאות משפטית ואחידות.
9
- 10 54. נוכח המסקנה שאליה הגעתי, אין לי צורך להכריע אם לאמץ או לדחות את השיטה שהציע
11 המומחה בנסיון לחשב את רמת הרטיבות שהייתה בפועל, הן לפני הנזילה והן לאחריה. עם
12 זאת, לא אוכל שלא לציין שהתשובות שנתן, באשר לדרך ואופן החישוב, היו רחוקות מלהניח
13 את הדעת.
14
- 15 55. מאחר שבדיקת רמת הרטיבות שנעשתה בסמוך לאחר הארוע לא נעשתה בכל הבית, אלא רק
16 במספר מוקדים, ניסה המומחה לחשב את שיעור הרטיבות שהיתה באותו מועד גם במקומות
17 שלא נבדקו. לשם כך, ניסה המומחה לחשב את קצב ייבוש המצעים. במסגרת זו הוא השווה
18 בין תוצאות בדיקת מכון התקנים מיד לאחר הנזילה (24.5.20) אל מול תוצאות בדיקת
19 מדיטסט (7.12.21). את התוצאה שהתקבלה כינה המומחה "מקדם ההתייבשות". כבסיס
20 לחישוביו אודות "מקדם ההתייבשות" הוא הניח שקצב ייבוש המצעים זהה בכל חלקי הבית,
21 ולכן קבע שניתן לחשב מה היה שיעור הרטיבות בכל אחד מחדרי הבית בסמוך לאחר הנזילה,
22 גם אם שיעור הרטיבות באותו חדר לא נבדק אז בפועל.
23
- 24 56. דא עקא, שהמומחה עצמו הודה בחקירתו כי החישוב הזה אינו מדוייק וכי הוא מבוסס על
25 הערכות בלבד. קושי נוסף, בקבלת דרך החישוב שהציע המומחה, נעוץ בכך שאת החישובים,
26 שעל בסיסם הוא הגיע למה שהוא מכנה בחוות דעתו "מקדם ליניארי", הוא ערך על בסיס
27 "מקדם ההתייבשות" שקבע ביחס למצע של סומסום, בעוד שברוב חדרי הבית המצע הוא מצע
28 חול. לא זו בלבד שהמומחה לא ציין נתונים אלה בחוות דעתו (שם, עמ' 31 ש' 31-6), הוא אף
29 מודה שאין מודל לפיו ניתן לקבוע את קצב ההתייבשות בחול לעומת סומסום (שם, ש' 34-
30 35). המומחה גם אישר שהוא אינו מומחה לחומרים, אינו כימאי ואינו ביולוג (עמ' 19 ש' 24-
31 27), וכי אין בספרות המקצועית מקור לדרך החישוב שהוא מציע (עמ' 30 ש' 29-35).
32
- 33 57. המומחה עצמו הודה שישנה אפשרות שלא בכל החדרים קצב ההתייבשות זהה, וכי ייתכן הבדל
34 בין קצב ההתייבשות בקומה העליונה אל מול קומת המרתף, ובין חדרים שחשופים לשמש ובין

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 כאלה שאינם חשופים לשמש (עמ' 32 ש' 18-13, עמ' 33 ש' 19-9). תשובה זו לבדה די בה כדי
2 לערער באופן ממשי את הבסיס לחישוביו של המומחה אודות "מקדם ההתייבשות".
3
4 58. לאור כל האמור אני קובעת, שלצורך השבת המצב לקדמותו, די בהבאת מצב הרטיבות לזה
5 שמותר על פי התקן, ועל פי קביעה זו יש לבחון את התיקונים הנדרשים ואת עלותם.
6
7 59. לאור קביעה זו יש לבחון עתה את טענות הצדדים בדבר אופן חישובו של הפיצוי.

8
9

היקף הנוק

- 10 60. התובעת טוענת, כי יש לאמץ את מסקנות מומחה בית המשפט, שבחוות דעתו קבע את עלות
11 התיקונים בסכום של 463,449 ₪ (עלויות תיקון בסך 360,100 ₪ + מע"מ בסך 61,217 ₪ ופיקוח
12 בסך 42,132 ₪). עוד לטענתה, על סכום זה יש להוסיף סך של 109,026 ₪ בגין תיקונים נוספים,
13 שמומחה בית המשפט קבע כי היא זכאית להם בכפוף להצגת קבלות. התובעת גם טוענת שעל
14 כל אלה יש להוסיף סך של 50,000 ₪ בגין דיור חלופי והוצאות משפט (אגרות, שכ"ט עדים,
15 שכ"ט מומחים ועלות בדיקת רטיבות).
16
17 61. כמו כן טוענת התובעת, שבשל חוסר תום הלב של הנתבעת, יש לחייב את הנתבעת בריבית
18 מיוחדת בהתאם לחוק חוזה הביטוח.
19
20 62. מנגד טוענת הנתבעת, שיש לדחות את הטענה כאילו יש להחליף את הריצוף והמצעים בכל
21 השטח שקבע מומחה בית המשפט.
22
23 63. לטענת הנתבעת, התובעת כלל לא ביצעה בדיקה של תכולת הרטיבות בכל המקומות שאותם
24 היא דורשת עתה להחליף. מכיוון שכך, התובעת לא הוכיחה שבסמוך לקרות אירוע הנוזילה
25 הייתה בכל הבית רמת רטיבות שמצדיקה את החלפת הריצוף בכל הבית, כפי שהיא דורשת
26 כעת.
27
28 64. הנתבעת טוענת כי גם אם בית המשפט יקבע שאין לפסול את חוות דעתו של מומחה בית
29 המשפט במלואה, הרי שיש לדחות את טענתו כאילו יש להחליף את הריצוף בכל השטחים
30 שקבע. לטענתה יש לכל היותר להורות על החלפת הריצוף בשטח קטן יותר ואילו בחדר שבו
31 הייתה רמת הרטיבות קרובה מאוד לתקן ניתן להסתפק בייבוש המצעים. לטענתה, בהתאם
32 יש גם להפחית סכומים נוספים מחוות הדעת של מומחה בית המשפט, שכן אלה נוגעים
33 למקומות שבהם אין לאשר החלפת ריצוף.
34

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 65. הנתבעת מוסיפה וטוענת, שבכל הנוגע ליתר המקומות שבהם דורשת עתה התובעת להחליף
2 את הריצוף, לא נעשתה במועד הרלוונטי בדיקה של תכולת הרטיבות, ומומחה בית המשפט
3 חישב את רמת הרטיבות על בסיס תאוריית מקדם ההתייבשות שהופרכה, ולכן אין ליתן לה
4 משקל. לפיכך, אין לפסוק פיצוי ביחס לאזורים הללו.
5
- 6 66. ביחס ל"חדר צפון מערב", טוענת הנתבעת שמאחר שעפ"י בדיקת מכון התקנים בסמוך לאירוע,
7 שיעור הרטיבות בו עמד על 4.23% בלבד, ומאחר שהתקן מורה על עד 3% רטיבות, הרי שמדובר
8 בפער קטן ויש לאשר בחדר זה עלויות של ייבוש בלבד. היא גם טוענת שהדגימה שנלקחה בחדר
9 זה נלקחה מאיזור פתוח ולא מן הנמנע הוא כי גורמים חיצוניים אחרים, שאינם קשורים
10 לאירוע הנזילה, השפיעו על ממצאי הבדיקה באיזור זה (סעי' 71 לסיכומי הנתבעת).
11
- 12 67. אשר להחלפת הריצוף טוענת הנתבעת, ששטח הריצוף שיש להחליף במבואה ובקומת הכניסה
13 הוא של 143 מ"ר בלבד ואילו יתרת השטח שבו קבע המומחה שיש להחליף את הריצוף, הוא
14 שטח שבמועד הרלוונטי כלל לא נעשו בו בדיקות רטיבות ולכן אין מקום להורות על החלפת
15 הריצוף שבו.
16
- 17 68. לטענת הנתבעת, בהתאם לעלויות התיקון שקבע מומחה בית המשפט, עלות החלפת הריצוף
18 בשטח של 143 מ"ר היא 93,568 ₪ (ראה החישוב בסעיף 72.1 לסיכומי הנתבעת). הנתבעת
19 ערכה בסיכומיה חישוב שלדעתה מבודד מסך כל הסכומים שקבע מומחה בית המשפט, רק את
20 הנזקים שיש לתקן ביחס לשטח של 143 מ"ר במבואה ובקומת הכניסה, והשמיטה מחישוב זה
21 עלויות של ליקויים לשטענתה אין מקום לאשר, כדוגמת תיקוני מדרגות שלדעתה אינם
22 נדרשים משום שלא הוכח שהייתה שם רטיבות במועד הרלוונטי. חישוב זה מביא אותה לסכום
23 של 178,518 ₪ בערכי כינון (סעי' 72 לסיכומי הנתבעת).
24
- 25 69. אכן, לא נעשתה בדיקת רטיבות במדרגות ולכן אין לאשר את תיקונן, ויש להפחית סכום זה
26 מסכומי חוות דעתו של מומחה בית המשפט. כך גם את עלות החלפת הפרקט שכן בשטחים
27 שבהם בוצעו בדיקות של רמת הרטיבות, ואישרתי את החלפת הריצוף, לא היה פרקט. על מנת
28 שלא להאריך, אציין כי לאחר שעיינתי בחישובי הנתבעת ובנימוקים להם כפי שפורטו בסעיף
29 72 לסיכומיה, אלה מקובלים עלי במלואם.
30
- 31 70. עוד טוענת הנתבעת, שאין להוסיף על הפיצוי המגיע לתובעת גם מע"מ, הוצאות דיור חלופי
32 והוצאות פיקוח. זאת, משום שהיא לא ביצעה את התיקונים בפועל ולכן לא נשאה בעלויות
33 אלה. הנתבעת גם טוענת כי מכל סכום שייפסק לתובעת יש להפחית את הסכומים שכבר קיבלה
34 התובעת ממנה.

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
71. עוד טוענת הנתבעת, כי התובעת אינה זכאית לריבית עונשית, וכי את סכום שכה"ט לתובעת יש לחשב בהתאם לגובה הפיצוי שייפסק בפועל.
72. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים בעניין גובה הפיצוי שיש לפסוק לתובעת, אני קובעת כדלקמן:
73. כבר קבעתי כי אין לחייב את הנתבעת בעלות לתיקון של אזורים שבהם בסמוך לאחר הנזילה רמת הרטיבות לא חרגה מהמותר בתקן. בנוסף, אני קובעת כי התובעת אינה זכאית לקבל פיצוי בגין שטח שבו לא נעשתה בדיקה של רמת הרטיבות בסמוך לארוע. התובעת היא שצריכה הייתה לבצע את הבדיקות הנדרשות, משום שמדובר בפוליסה עם הרחבה לנוקי מים מסוג "שרברב פרטי" ואני מקבלת את טיעוני הנתבעת בעניין זה. אוסיף, כי אני מקבלת גם את טענות הנתבעת, לפיהן התובעת לא הוכיחה שהייתה מניעה כלשהיא לכך שתבצע בדיקות גם באזורים נוספים, וגם לא טענה, ולא הוכיחה מי קבע את מיקום נקודות הדגימה ומספרן. בהעדר כל ראיה אחרת יש להניח שהדגימות נלקחו מהמקומות שבהם חשדה התובעת בקיומה של רטיבות ו/או ממקומות שבהם נראו סימני רטיבות. לכן, בהעדר ראיה לפיה גם במקומות נוספים הייתה בסמוך לארוע רמת רטיבות חריגה, אינני מאשרת לתובעת פיצוי אלא בגין האזורים שנבדקו ובהם נמצאה רמת רטיבות גבוהה מהתקן.
74. נותר להכריע בעניינו של החדר שבו הייתה רמת הרטיבות רק 4.23% - האם גם שם זכאית התובעת להחלפת הריצוף או שמא שם ניתן להסתפק בייבוש המצעים, עבודה שעלותה נמוכה יותר.
75. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים אני סבורה כי בנסיבות המקרה שבפני יש לחשב את הפיצוי על בסיס החלפת הריצוף גם בחדר הזה. מדובר בשטח קטן יחסית, של כ 17.8 מ"ר. מאחר שממילא אמורות היו להיות מבוצעות עבודות להחלפת הריצוף בשטח של כ 143 מ"ר, אין מקום להורות שדווקא בשטח קטן זה יאושרו רק עבודות ייבוש, שתוצאותיהן איטיות יותר ואין בהן את הוודאות הקיימת לאחר ביצוע עבודות להחלפת ריצוף. עם כל הכבוד לרצונה של הנתבעת לחסוך בכספי הפיצוי, לא ניתן להתעלם מזכותה של התובעת לכך שעבודות התיקון יבוצעו כמקשה אחת תוך פגיעה כמה שיותר קטנה בשיגרת חייה.
76. לכן, אני קובעת כי את הפיצוי יש לחשב לפי החלפת ריצוף בשטח של 160.8 מ"ר (143 מ"ר כאמור לעיל, ועוד 17.8 מ"ר שטח החדר בצפון מערב). בהתאם, יש להפחית מכתב הכמויות שבסעיף 72.2 לסיכומי הנתבעת את עלות הייבוש של החדר בצפון מערב בסך של 3,600 ₪,

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 ולהוסיף לסכומים בסעיף 72.1 לסיכומי הנתבעת עלות יחסית של ריצוף שטח של 17.8 מ"ר,
2 בסך של 11,647 ₪.
- 3
4 77. בסה"כ עומד לכן סכום הפיצוי על סך של 186,565 ₪ בערכי כינון.
- 5
6 **האם הפיצוי יינתן בערכי כינון או שיפוי?**
- 7 78. התובעת טוענת שהיא זכאית לפיצוי בערכי כינון. זאת, לטענתה, משני טעמים: האחד - משום
8 שלפי הפסיקה אין הכרח שהכינון יבוצע לפני קבלת התשלום בגינו והדברים נובעים מאופן
9 ניסוח הפוליסה, השני – חברת הביטוח אינה פטורה מתשלום פיצוי בערכי כינון, אם
10 בהתנהגותה שללה מהמבוטח את היכולת לבצע כינון.
- 11
12 79. התובעת טוענת, כי בעוד מומחה בית המשפט העריך את עלות תיקון הנזקים בסכום של
13 463,448 ₪, לא כולל דיור חלופי והוצאות מומחים, הנתבעת שילמה לה סכום נמוך בהרבה,
14 סך של 123,318 ₪ בלבד. לטענת התובעת הסכום ששילמה הנתבעת מהווה פחות מ- 25%
15 מהנזק בפועל, ובכך נשללה ממנה היכולת לבצע כינון.
- 16
17 80. הנתבעת לעומת זאת טוענת שהתובעת זכאית לפיצוי בערכי שיפוי בלבד, משום שבפועל היא
18 לא תיקנה את הנזקים בתוך פרק הזמן שהוקצב לכך בפוליסה וגם לא הציגה קבלות בגין
19 התיקונים שנעשו, אם נעשו, בביתה.
- 20
21 81. הנתבעת גם טוענת, שלא ניתן לקבל את טענת התובעת, לפיה קושי כספי הוא שמנע ממנה לתקן
22 את נזקי הרטיבות. זאת, משום שמדובר בתובעת אמידה שבעלותה חברה לחומרי בניה ויש
23 לה לכן קשרי עבודה עם בעלי מקצוע בתחום עבודות הבניין. בנוסף טוענת הנתבעת, שהעובדה
24 שלמרות זאת התובעת נמנעה מלתקן את הנזקים הנטענים על ידה, מלמדת שאלה כלל אינם
25 חמורים כפי שמבקשת התובעת להציגם היום.
- 26
27 82. לטענת הנתבעת, התובעת לא ביקשה להאריך את פרק הזמן הקבוע בפוליסה לצורך ביצוע
28 תיקונים בדירה, ויש לזקוף זאת לחובתה.
- 29
30 83. לחילופין טוענת הנתבעת, ככל שבית המשפט יאריך את תקופת הכינון, עדיין יש לקבוע כי פיצוי
31 בערכי כינון יינתן לתובעת רק כנגד הצגת חשבוניות וקבלות המעידות על ביצוע התיקון בפועל.
32
- 33 84. כפי שצינתי לעיל, סכום הפיצוי שלו זכאית התובעת עומד על סך של 186,565 ₪ בערכי כינון.
34 לכן, אני דוחה את טענת התובעת לפיה הסכומים שבהם הכירה הנתבעת היו נמוכים יותר.
35 נזכיר, שהנתבעת הסכימה לשלם בערכי כינון סכום של 232,999 ש"ח.

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1
2 .85 על הרקע הזה לא אוכל לקבל את טענת התובעת, לפיה בקביעת סכום הכינון כפי שקבע מגידיש,
3 הנתבעת הכשילה את ביצוע התיקונים בפועל, משום שלא אישרה לה לתשלום סכום ריאלי
4 (סעיף 42.2-42.4 לסיכומי התובעת). לא אוכל שלא להוסיף שמחקירת בנה של התובעת אכן
5 עלה כי למשפחה עסק לחומרי בניין עם שלושה סניפים בארץ (עמ' 33 ש' 37-38, עמ' 34 ש' 1-5
6 5), וכל הקבלנים עובדים איתם (עדותו של רוזנברג עמ' 26 ש' 9-11), ועל הרקע הזה ניתן
7 להניח שהתובעת יכולה הייתה לבצע את התיקונים בעלות נמוכה אף יותר מזו שקבעו מגידיש
8 ומומחה בית המשפט, ולו משום שעלות החומרים עבורה נמוכה מזו של מי שצריך לרכוש את
9 החומרים הנדרשים.
- 10
11 .86 סעיף 4(ב) לפרק 6 לתנאים הכלליים של הפוליסה קובע כדלקמן:
12 "תגמולי ביטוח לפי ערך כינון בשל מקרה ביטוח מותנים בהקמה מחדש בידי המבוטח
13 או תיקון או החלפה של הרכוש שאבד או ניזוק וזאת ללא שינויים באיכות ורמת הרכוש
14 בהשוואה לרכוש שאבד או ניזוק. לא הוקם מחדש, תוקן או הוחלף הרכוש שאבד או
15 ניזוק יהיו תגמולי הביטוח בעדו לפי ערך שיפוי."
16
17 סעיף 4(ז) קובע:
18 "יש להתחיל בביצוע הכינון תוך זמן סביר לאחר קרות האבדן או הנזק, ובכל מקרה יש
19 להשלימו לגבי הדירה תוך 12 חודשים מתאריך קרות מקרה הביטוח."
20
- 21 .87 לכאורה, על פי תנאי הפוליסה, התובעת לא עמדה בשתי המגבלות שקבועות בפוליסה לעניין
22 הזכאות בפיצוי בערכי כינון: (1) תיקון הנזקים בפועל (2) תיקון במסגרת פרק הזמן שהוקצב
23 בפוליסה.
- 24
25 .88 במקרה דומה קבע בית המשפט העליון:
26 "נקודת המחלוקת בין הצדדים בעניין זה הינה האם למרות שלא בוצע כינון יש בכל
27 זאת מקום בנסיבות העניין לחייב את המערערת בתשלומי כינון. כאמור, בית המשפט
28 המחוזי השיב על שאלה זו בחיוב וקבע כי המערערת עיכבה, שלא כדין ובניגוד להלכה
29 שנקבעה בעניין מלון דבורה, את התשלום עבור הנזק הממשי שאינו שנוי במחלוקת
30 ובכך מנעה מהמשיבה לשפץ את המסעדה ולבצע את הכינון. לפיכך קבע בית המשפט
31 כי על המערערת לשלם למשיבה את ההפרש בין פיצויי הכינון לפיצוי בגין הנזק
32 הממשי בסך 151,847 ש"ח. סבורני כי קביעה זו הינה נכונה ואיני מוצא מקום להתערב
33 בה."

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1 ע"א 7298/10 הדר חברה לביטוח בע"מ נ' אחד העם מזון והשקעות בע"מ (נבו
2 09.07.2012), פסקה 52 לפסק הדין. (ההדגשות אינן במקור- ה.א.).

3
4 89. עוד נקבע, כי:

5 "זכותה של המשיבה לקבלת תגמולי ביטוח בערכי כינון בגין הציוד שניזוק (ובתמונת
6 ראי - חיובה של המערערת בתשלום זה) הותנתה בפוליסה בביצוע הכינון הלכה
7 למעשה. אף שלא מדובר בתנאי מתלה מפורש, אין חולק כי מדובר בחיוב המוטל על
8 המשיבה כתנאי לזכותה לערכי כינון. יחד עם זאת, וכפי שנקבע בעניין מלון דבורה,
9 זכותה של המשיבה לקבלת תגמולי הביטוח בגובה הנזק הממשי לא מותנית בביצוע
10 הכינון – מדובר בחיוב נפרד שהמערערת נדרשת לבצע תוך זמן קצר וסביר. המערערת
11 עיכבה שלא כדין את תגמולי הביטוח בגין הנזק הממשי ובכך מנעה מהמשיבה כל
12 אפשרות לכונן את הציוד ויש לראותה כמי שמנעה מהמשיבה מלקיים את החיוב
13 שהוטל עליה כתנאי לתשלומי הכינון. כפועל יוצא, סבורני כי המערערת אינה רשאית
14 להסתמך על אי-קיומו של החיוב." שם, בפסקה 54 לפסק הדין. (ההדגשות אינן
15 במקור – ה.א.).

16
17 90. בכל הנוגע לחובת המבטחת נקבע כי:

18 "משמע, סכום הנזק הממשי על-פי הפוליסה ושאינו בתחום סעיף הכינון, חייב
19 המבטח לשלם מיד ובלתי להמתין עד שיושלם הכינון. רק בהוצאות הנוספות הכרוכות
20 בכינון - ושהן מעבר לנזק הממשי - חייב לשאת תחילה המבוטח, ואלה יוחזרו לו לאחר
21 השלמת הכינון תוך המועד המותנה"
22 ע"א 191/80 הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ נ' מלון דבורה בע"מ, לה(4) 714
23 (1981), פסקה 10 לפסק הדין. (ההדגשות אינן במקור – ה.א.).

24
25 91. במקרה שבפני, כבר ביום 2.9.20 שילמה הנתבעת לתובעת סך של 113,383 ₪ שמהווה פיצוי
26 בערכי שיפוי, תוך שהיא מעבירה לתובעת את חוות הדעת שעל פיה נקבע הפיצוי בערכי כינון
27 לסכום של 232,999 ש"ח (נספח 2 לראיות הנתבעת). בכך שונה המקרה שבפני מאלה שהובאו
28 בפסיקה לעיל.

29
30 92. לכן, במקרה שבפני אני קובעת כי מכיון שהתובעת לא ביצעה כינון, אין היא זכאית לקבל פיצוי
31 בערכי כינון לעבודות אלה.
32

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-201953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

93. המומחה נשאל כיצד יש לחשב את ערכי השיפוי, מתוך ערכי הכינון שבהם נקב בחוות דעתו. 1
תשובתו הייתה שיש להפחית 2% בין כל שנה, מאז השיפוץ שנעשה בבית ועד לארוע נשוא 2
התביעה (עמ' 27-28 ש' לפרוטוקול מיום 28.9.22). בנה של התובעת העיד אודות מועד השיפוץ 3
ואמר שהוא נעשה בשנת 2012. הארוע נשוא התביעה היה בשנת 2020. לכן, מסכום הכינון 4
שנקבע לעיל יש להפחית 16%. **לכן, אני מעמידה את סכום השיפוי, שהוא הפיצוי שמגיע 5
לתובעת, על סך של 156,715 ₪.** מסכום זה יש לנכות כל סכום שקיבלה התובעת מהנתבעת 6
כפיצוי בגין הארוע נשוא התביעה. 7
8
94. משעה שקבעתי כי התובעת זכאית לפיצוי בערכי שיפוי בלבד, ממילא אין מקום להוסיף 9
לעלויות אלה מע"מ או עלויות פיקוח או הוצאות דיור חלופי, שהן כולן עלויות שלא הוצאו 10
בפועל, ועל כל פנים התובעת זכאית להן רק במקרה של כינון: 11
12
- א. לעניין המע"מ אפנה לת"צ (מרכז) 18-01-37468 אמון הציבור, חברה לתועלת הציבור נ' 13
דיור לעולה, בפיסקה 9 לפסק הדין מיום 4.1.22. 14
15
- ב. לעניין דיור חלופי, אציין כי לא רק שהתובעת לא הוכיחה קיומה של הוצאה כזו בפועל, 16
היא גם לא הוכיחה את סכומה, כפי שבצדק טען בכ' הנתבעת בסעיף 76 לסיכומיו. 17
18
- ג. לעניין הפיקוח – אני מקבלת במלואן את טענות הנתבעת כפי שפורטו בסעיף 77 19
לסיכומיה. 20
21
95. נותר לבחון את יתר ההוצאות שאת סכומן דורשת התובעת. לטענת התובעת, מומחה בית 22
המשפט קבע שיש נזקים שתוקנו על ידה לפני שהוא נתן את חוות דעתו וכי יש לפצות אותה 23
בגין הוצאות אלה. מומחה בית המשפט אכן קבע כי העלויות שקבע בחוות דעתו "**אינן כוללות 24
את עלות התיקונים שביצעה התובעת, שאותם יש להוכיח באמצעות תצהיר והוכחות**" (עמ' 25
32 לחוות דעת המומחה). לכן, ככל שהוכח שהתובעת תיקנה עוד לפני בדיקת מומחה בית 26
המשפט נזק שמקורו שמקורו בנזילה נשוא התביעה, ובכפוף להצגת קבלות שיוכיחו את עלות 27
התיקון, זכאית התובעת להחזר בגין הוצאות אלה. יש לבחון איפה את טענות התובעת בעניין 28
זה. 29
30
96. תיקרת גבס כולל הקרניז – מומחה בית המשפט אישר שהקרניז ותקרות הגבס נפגעו בחלקם 31
בשל הנזילה, אם כי לא ידע לומר מה היה היקף הפגיעה (עמ' 6 ש' 34, עמ' 7 ש' 19-17). זאת 32
משום שעוד לפני שהוא הגיע לבית, התובעת כבר תיקנה אותם (עמ' 25 לחוות הדעת). 33
התובעת לא הציגה קבלות על תיקון הקרניז ותקרת הגבס. יחד עם זאת, גם מומחה הנתבעת 34
אישר לה פיצוי בראש נזק זה ואין מחלוקת שבוצע בעניין זה תיקון בפועל. לכן אינני סבורה 35

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1 שיש לשלול ממנה פיצוי רק משום שלא הציגה קבלה מתאימה. הסכום שקבע מומחה הנתבעת
2 בעניין זה הוא 7,735 ₪, ולאור האמור, אני פוסקת שהתובעת זכאית לסך של 7,735 ₪ בגין
3 ראש נזק זה. הנתבעת טוענת שסכום זה כבר שולם לתובעת, ועניין זה יילקח בחשבון בסוף
4 פסק הדין, כאשר אורה על קיזוז כל הסכומים שכבר שולמו לתובעת.

5
6
7

97. עבודות חשמל

8 א. נקודות מאור שקעי חשמל ותריסים – מומחה בית המשפט ציין בחוות דעתו שבביקורו
9 הוא לא ראה נקודות חשמל שדורשות החלפה, וכי בנה של התובעת ואיש האחזקה – מר
10 רוזנברג – טענו בפניו כי כל הנקודות שנדרש לתקן כבר תוקנו (עמ' 29 לחוות הדעת).
11 הוא נשאל בחקירתו אם הוא יכול לאשר שאכן נגרם נזק לשקעי החשמל. המומחה השיב,
12 כי הרטיבות יכולה הייתה לגרום לנזקים בשקעי החשמל ונקודות התריסים, אך הוא אינו
13 יכול לומר באיזה היקף (עמ' 9 ש' 26-29). התובעת לא צירפה קבלה להוכיח שביצעה תיקון
14 או החלפה של נקודות חשמל. מומחה הנתבעת קבע בחוות דעתו, כי לא הוצגו נזקים
15 שנגרמו לנקודות מאור, לשקעי חשמל ולנקודות לתריסים (סע' 8.05-8.07). משכך, אינני
16 פוסקת לתובעת החזר בגין ראשי נזק אלה.

17 ב. לוח חשמל – מומחה בית המשפט קבע שנגרם נזק ללוח החשמל המצריך את החלפתו.
18 התובעת טענה שהיא החליפה את ארון החשמל וכי שילמה למר רוזנברג עבור ההחלפה
19 סך של 8,424 ₪ (כולל מע"מ). לתצהירו של רוזנברג צורפה חשבונית מס 13167 ע"ס של
20 8,424 ₪ בגין "פירוק לוח ישן והתקנת לוח חדש כולל חיווט וחיבורים עקב חדירת מים
21 בהתאם להצעת מחיר". עלות החלפת ארון החשמל נכללה כבר בסכומים שקבע מומחה
22 בית המשפט (עמ' 29 לחוות דעתו), ולכן היא כלולה כבר בסכומים שנפסקו לתובעת כאמור
23 לעיל. לכן, אין מקום לפסוק לתובעת סכום נוסף בעניין זה.

24

25 98. תריסי מיזוג אוויר ויחידת מיזוג אוויר – מומחה בית המשפט ציין בחוות דעתו, כי נציגי
26 התובעת (בנה ומר רוזנברג – ה.א.) טענו בפניו שהם תיקנו את יחידת מיזוג האוויר. המומחה
27 קבע, כי ככל שאכן בוצע תיקון כאמור, יש לצרף על כך קבלות (עמ' 30). מומחה בית המשפט
28 העיד שאין וודאות לכך שרטיבות פגעה במערכת מיזוג האוויר (עמ' 9 ש' 21-22). לגבי תריסי
29 מיזוג האוויר הוא אישר כי היה צורך בפירוקם ובהתקנתם מחדש לאחר תיקון וצביעת הקרניז
30 אך קבע שלא היה צורך להחליפם, מאחר שהם לא ניזוקו (עמ' 6 ש' 1-10). מאחר שהתובעת
31 לא צירפה ראיות להוכיח שתיקון כזה בוצע, וגם לא קבלות להוכיח את עלותו, אינני פוסקת
32 לתובעת, בנוסף לסכומים שכבר נפסקו, גם פיצוי בגין ראש נזק זה.

33

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

99. עבודות צבע – פיצוי בגין עבודות צבע נכלל כבר בחוות דעתו של מומחה בית המשפט. מומחה
בית המשפט ציין בחוות דעתו כי במועד ביקורו לא הוכח בפניו שהתובעת אכן ביצעה תיקוני
טיח צבע וטיפול בעובש, וככל שהיא מבקשת לקבל החזר על כך עליה להציג קבלות (**עמ' 23 לחוות דעתו**). התובעת טוענת, כי בוצעו בביתה עבודות צבע בעלות של 62,000 ₪, וכי היא
תיאלץ לבצע שוב עבודות צביעה ועל כן יש לפסוק לה סך של 62,000 ₪ (עדותו של אלעד
רוזנברג, **עמ' 26 ש' 16-13**). מר רוזנברג הצהיר אמנם שבוצע צבע שמן בגוון כדוגמת הקיים
ובתיאום עם המבוטח בסך 62,380 ₪, אך חרף טענתו לפיה הוצאה חשבונית מתאימה,
חשבונית כזו לא הוגשה.
מאחר שהתובעת לא הוכיחה את הביצוע הכפול שהיא טוענת לו, ופיצוי בגין עבודות צבע נכלל
כבר בחוות דעת המומחה, אני דוחה את דרישת התובעת בעניין זה.

100. תיקון אינסטלציה
התובעת הגישה באמצעות מר רוזנברג קבלה מס 0953 מיום 18.12.20 בסך 4,680 ₪ בגין ביצוע
תיקון קו מים מנחושות. מדובר על תיקון הנזילה נשוא התביעה, ולכן אני קובעת כי על הנתבעת
לשלם לתובעת סכום זה.

101. נגרות, חלונות ודלתות
מומחה בית המשפט קבע בחוות דעתו, כי קיימת הסכמה בין מומחי הצדדים שנדרש היה לפרק
את שתי הוויטריות בבית, בעלות כוללת של 1,200 ₪ ואת הרכבתן מחדש בעלות כוללת של
1,500 ₪. סה"כ העלויות בגין ראש נזק זה מסתכם לסך של 2,700 ₪ (**עמ' 26 לחוות דעתו**).
עלות זו כלולה כבר בסכומים שקבע בחוות דעתו.
התובעת צירפה חשבונית מספר 9065 ע"ס 30,186 ₪ ששילמה לחברת Woodcraft בגין החלפת
מעקה בקומת מרתף, ועבור התקנת ויטרינה בסלון כולל זכוכית וזיגוג. הנתבעת טוענת, כי אין
לאשר לתובעת פיצוי בסכום מופרז שכזה, שכן המומחה קבע שאין צורך בהחלפת הוויטריות
ודי בפירוקן והרכבתן מחדש, שאותה תמחר, כאמור, בעלות כוללת של 2,700 ₪ (**סע' 1.13 ו-1.13**).
6.08 לחוות דעתו. אני מקבלת את טענות הנתבעת בעניין זה וקובעת לכן כי התובעת אינה
זכאית לפיצוי נוסף בעניין זה.

102. אינטרקום
מומחה בית המשפט לא קבע בחוות דעתו שנגרם נזק לאינטרקום הדורש החלפתו.
התובעת צירפה חשבונית מס 500210 ע"ס 2,691 ₪, שלטענתה שילמה בגין חיבור אינטרקום
זמני ללא מרכיזה. הנתבעת טוענת שמדובר בעלות שלא אושרה על ידי מומחה בית המשפט,
ושהתובעת לא עמדה בנטל להוכיח שעלות זו קשורה לאירוע ההצפה, החשבונית לא הוגשה
באמצעות עורכה או באמצעות התובע ואין לקבלה כראיה. כמו כן אין לטענת הנתבעת, הסבר

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 20953-04-21 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 מדוע נדרש חיבור אינטרקום זמני ללא מרכזיה חצי שנה לאחר האירוע וכן לא ידוע אם
2 החשבונית הוצאה בגין ביתה של התובעת או בגין נכס אחר שבבעלותה.
3 מכל הסיבות האלה אני דוחה את דרישת התובעת בעניין זה.
4
- 5 **103. הסכום ששולם לקלדרון**
6 התובעת צירפה לסיכומיה קבלה על סך של 2,340 ₪ ששילמה לקלדרון עבור איתור מקור
7 הרטיבות (נספח ז'). הנתבעת טוענת שסכום זה כבר שולם לתובעת. בסופו של דבר, כל סכום
8 שכבר שולם לתובעת יקוזז מהסכומים שייפסקו לטובתה, ולכן אין לשלול מהתובעת את
9 הזכאות להחזר של סכום זה, שמשמעותו כי הוא יקוזז פעמיים. **לפיכך, אני קובעת שהתובעת**
10 **זכאית להחזר הסך של 2,340 ₪.**
11
- 12 **104. הסכום ששולם לאינפרא טק**
13 על פי הצעת מחיר שצירפה התובעת לסיכומיה, היא נדרשה לשלם לאינפרא טק סך של 2,574
14 ₪ (כולל מע"מ). אמנם, התובעת צירפה רק הצעת מחיר ולא חשבונית או קבלה המעידה על
15 ביצוע התשלום הנ"ל בפועל, אולם משעה שאין חולק כי התובעת שכרה את שירותיה של חברה
16 אינפרא טק ואף צירפה את דו"ח האיתור מטעמה (נספח ב' לראיותיה), ומשעה שהנתבעת לא
17 רק שאינה מכחישה את חבותה לסכום זה אלא אף טוענת בסיכומיה שהוא כלול בסכומים
18 ששולמו לתובעת, **אני קובעת שהתובעת זכאית להחזר של 2,574 ₪.**
19
- 20 **105. הסכום ששילמה התובעת למכון התקנים**
21 מהנימוקים שפורטו לעיל בעניינה של בדיקת אינפרא טק, **אני מאשרת את הסך של 1,404 ₪**
22 **בגין התשלום למכון התקנים.**
23
- 24 **106. הסכומים ששילמה התובעת למומחה מטעמה- מר קרבצ'יק**
25 לטענת התובעת היא זכאית לקבל מהנתבעת את הסכומים ששילמה למומחה מטעמה, מר
26 קרבצ'יק: סך של 5,850 ₪ עבור הכנת חוות דעתו על פי קבלה מספר 4250 וסך של 2,106 ₪
27 בגין ליווי מומחה בית המשפט בביקורו בדירה ביום 26.10.21 (צורפו לסיכומי התובעת).
28
29 הנתבעת טוענת, שהתובעת לא זכאית להחזר תשלומים אלה משום שחוות דעתו של המומחה
30 מטעמה לא הוגשה כראיה בתיק. אני מקבלת טענה זו של הנתבעת ודוחה את דרישת התובעת
31 בגין הוצאות אלה.
32
- 33 **107. חלקה של התובעת בשכ"ט מומחה בית המשפט, מר רפאל גיל**

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1 בנסיבות, לנוכח הפער בין חוות דעת מומחה בית המשפט לזו של התובעת, לא מצאתי מקום
2 לחייב את הנתבעת לשאת בחלקה של התובעת בסכר מומחה בית המשפט, וכל צד יישא בחלקו
3 בעניין זה.
4

דרישת התובעת לריבית עונשית

6 108. בנסיבות ולאור הסכומים ששילמה הנתבעת לתובעת עוד לפני הגשת התביעה, והסכומים
7 שנקבעו על ידי הנתבעת כערכי כינון לו תתקן התובעת את הנזקים בפועל, לא מצאתי כי
8 הנתבעת נהגה בחוסר תום לב המצדיק פסיקת ריבית עונשית כפי שנתבקש על ידה (סעי' 60
9 לסיכומיה).

10
11 109. בית המשפט העליון קבע, כי ריבית עונשית תוטל רק במקרים חריגים בהם יוכח חוסר תום לב
12 באופן מובהק:

13 "תום לבה של החברה המבטחת נבחן על פי כלל הנסיבות האופפות את הענין,
14 והתנהגותו של המבוטח עשויה להוות מרכיב במערכת נסיבות זו, אולם לא בהכרח
15 מרכיב מרכזי ומכריע לענין זה. הריבית המיוחדת נושאת אופי של סנקציה אשר יש
16 לנקוט הקפדה יתירה בטרם תוטל על המבטח, ויש להותירה לאותם מקרים מיוחדים
17 ונדירים בהם הוכח באופן ברור חוסר תום לבו של המבטח, בסירובו לקיים את חיובו,
18 אף שעל פי מבחני תום הלב החיוב לשלם את תגמולי הביטוח לא אמור היה להיות שנוי
19 במחלוקת באופן אמיתי." (ההדגשות אינן במקור – ה.א.).

20 רע"א 2244/04 ר.ד. משקאות גורמה בע"מ נ' אליהו חברה לביטוח בע"מ (נבו)
21 01.12.2004, פסקה 6 לפסק הדין.

22
23 110. לא מצאתי שהמקרה שבפני נופל בגדר אותם מקרים חריגים, ולכן אני דוחה את דרישת
24 התובעת בעניין זה.
25

סיכום:

27 111. לאור כל האמור עד כה, אני קובעת שהתובעת זכאית לפיצוי בסכומים הבאים:
28 א. סך של 156,715 כאמור בסעיף 93 לפסק הדין.
29 ב. סך של 7,735 כאמור בסעיף 96 לפסק הדין.
30 ג. סך של 4,680 ₪ כאמור בסעיף 100 לפסק הדין.
31 ד. סך של 2,340 ₪ כאמור בסעיף 103 לפסק הדין.
32 ה. סך של 2,574 ₪ כאמור בסעיף 104 לפסק הדין.
33 ו. סך של 1,404 ₪ כאמור בסעיף 105 לפסק הדין.
34

בית משפט השלום בהרצלייה

ת"א 21-04-20953 רוטנברג נ' מנורה מבטחים ביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1 112. בסה"כ מגיע לכן לתובעת פיצוי בסכום של 175,448 ₪. מסכום זה יש לנכות את הסך של
2 113,383 ₪ ששילמה הנתבעת לתובעת ביום 2.9.20. לכן, על הנתבעת לשלם לתובעת סך של
3 62,065 ₪. סכום זה ישא ריבית והפרשי הצמדה מיום הגשת התביעה ועד למועד תשלומו בפועל.
4 בנוסף, הנתבעת הנתבעת תישא בהוצאות התביעה (אגרות), וכן בשכ"ט עו"ד לתובעת, בסכום
5 של 10,000 ₪. סכום זה ישא ריבית והפרשי הצמדה ממועד מתן פסק הדין ועד למועד תשלומו
6 בפועל.

7

8

המזכירות תעביר עותק פסק הדין לצדדים ותסגור את התיק.

9

ניתן היום, י"ד סיוון תשפ"ד, 20 יוני 2024, בהעדר הצדדים.

10

הדסה אסיף, שופטת בכירה

11

12